

Isle of Man før og nu

I disse Isle of Man tider kan det måske være interessant at se hvordan det var at køre derovre før i tiden.

Tidligere mesterkører, og formand for AMK, Franz Kroon har kørt på øen.

For dem som ikke kendte Franz kan det oplyses at han blev født d. 3. september 1940 og døde 23. juni 1982, altså 41 år gammel. Efter at have bestået studentereksamen, det var før at student blev en massebetegnelse, og det blev altid nævnt, med en vis respekt, ”at Franz også var student” og havde snuset til den Polytekniske Højskole. Dette betød at han udover at være lærling fra Knud Nielsen også kunne gebærde sig på udenlandsk. Med andre ord, Franz kunne tale engelsk, som ikke var mestret af særligt mange mekanikere, og ligesindede, i 60’erne.

Foruden at han var en dygtig mekaniker, lige fra de første ophold på teknisk skole, så førte hans høje begavelse også med sig at han var en god tekniker – han kunne bruge både hoved og hænder - samt en eminent taler.

De gange Franz var på programmet ved klubmøder på Søsporten, hvor han fortalte om den foregående sæson, var altid velbesøgte. Alle ville gerne høre hvordan det var gået, samt få fortalt dette og hint om køreteknik og teknisk teknik. Alt blev fortalt med den særlige ironiske selvdistance mesteren havde til sig selv, med et glimt i øjet, men altid nærværende og vedkommende. Jeg kan stadig huske at han fortalte at Yamaha’en blev tørlagt før løbene. Den nøjagtige mængde benzin hældt på. Alt var udregnet nøje, for at spare vægt – høj akkuratess og videnskab. Derefter hældte Franz en liter benzin op i litermålet, kiggede den anden vej, og bag sin egen ryg, hældte denne på. ”Man skulle jo nødtigt løbe tør”. Sådan!

I 1964, 23 år gammel, deltog Franz Kroon i løbene på Isle of Man. Til Aarhus Stiftstidende sendte Franz følgende rapport, der giver et indtryk af vilkårene på IoM:

Der er to slags kørere...

Isle of Man – et magisk navn for kørere fra den ganske verden – og hvilken ø, sol på de skønne klipper – de lumske klipper.

Selve banen – 60 kilometer lang – er faktisk øen rundt. Deraf er en tredjedel bjergkørsel. Jeg prøvede den i morges tidligt kl. 5. Den har gjort mig aandeløs.

Jeg er vel rejst dertil for at prøve lykken, og sandelig, jeg faar brug for lykke og held.

For rigtigt at forstaa forholdene: Løbet er uofficielt delt i to afdelinger – *fabriksholdene*, koldt beregnende, holder sig for sig selv skjult på dyre hoteller, kommer kun frem og træner og vinder.

Privatkørerne, en skaare, som fører tankerne hen på riddertidens turneringer. De bor alle i farverige telte i en stor, smuk park

Et uhyre broget liv udfolder sig her. Englændere, tyskere, italienere, franskmænd og mindre grupper fra den ganske verden staar på hovedet i deres motorer døgnnet rundt. Hele natten høres den tunge snorken, den brølende hamren og langstrakte hyl fra store og smaa motorer, som prøvestartes.

Men tag ikke fejl. Bag denne halvt spøgende, halvt energiske maske skjuler sig mænd, som vil køre stærkt, haardere i kanten end hvem som helst, mænd for hvem livet er race og resten et skuldertræk. En meget speciel livsform – gøglere er de vel.

Indtryk fra træningen

Fra starten – fuld gas længe – fjerde gear – over 200 kilometer i timen – 12.000 omdrejninger i minuttet – videre over broer, langs have mure, svage, men uoverskuelige sving – fuldt bremsetryk – geare ned.

Hvor længe mon motoren holder til det det her? Det er første omgang. 10 miles, og der er seks omgange paa hver 40 miles. Ikke tænke paa det, bare videre og hurtigere end hurtigt.

Snart efter i bjergene. Første og andet gear, motoren hyler og skriger. Opad – opad. Til venstre en klippevæg, til højre en afgrund, midt på vejen 10.000 omdrejninger i minuttet og en fyr, der har travlt.

Ned fra bjergene, et enormt langt lige stræk med et meget stærkt fald. Maskinen er i højt gear, motoren strækker ud til den helt store hastighed. Ved enden ligger et skarpt sving, saa til højre og straks over maalstregen – aandeløs.

Kroon

Resultatet for Franz Kroon blev en 14. plads af 96 startende. Vinder blev Jim Redman på Honda i tiden 2.19.23.6 – gennemsnitsfart på 152,57 km/t. Franz Kroon kørte i tiden 2.32.19.4. De kørte altså i over to timer, med fuld fart, på en utroligt farlig bane.

Carl Andersen og Ole Møller deltog i 500 cc sidevognsklassen, på en aldeles hjemmebygget CATUS sidevognscykel med en Norton Dominator motor i.

De fik en 18. plads, i feltet på 57 hold. Løbet blev vundet af den tyske verdensmester Max Deubel, på BMW. Hans vindertid var 1.16.13.0, med en gennemsnitsfart på 144 km/t. Carl og Ole kørte på 1.38.05.2, med et snit på 111,37 km/t. Vinderen altså på en fabriks BMW Rennsport. Amatøren på en hjemmestrikket kreation, med en hjemmetunet motor doneret af en gadecykel fra 1957. Som at sammenligne æbler og pærer.

For både Franz og Carls vedkommende var det rigtigt gode resultater, som formodedes at åbne døre for dem til store stævner fremover. For Carls vedkommende førte det til at han, og Ole, blev inviteret til start til VM i Tyskland den næstfølgende måned.

Skal vi lige føre Isle of Man ajour op til d.d. så vandt John McGuinness på Honda CBR 100RR FireBlade – fire FireBlades blandt de første fem - lørdagens løb i Superbike klassen. Tiden for de seks omgange var 1.48.52.06, gennemsnitshastighed: 124,76 MPH = 200 km/t. Hurtigst omgang 127,83 MPH = 205 km/t.

Sidevognsklassen blev vundet af Nick Grove/Darren Hope I/på en sidevognscykel med en Honda CBR 600 motor. Tiden for de tre omgange var 1.00.27.15, snit på 112,342 MPH = 180 km/t.